

Doučování pro klimatické záškoláky

Luboš Zálom

Snad jako jakýsi prolog nových demonstrací klimatických záškoláků, které jsou naplánovány, jakmile jim skončí prázdniny, přizvalo 14. srpna iDnes dva jejich mluvčí do svého pořadu Rozstřel. A nebylo to pěkné pokoukání.

Pokusím se však jejich vystoupení rozebrat čistě fakticky a z hlediska ideologie, kterou oba mluvčí záškoláků, Marek Jankovský a Petr Doubravský, představují, a zároveň z hlediska filozofie, která je jako jediná schopná této inkarnaci zeleného totalitářství čelit. Držet se čistě věcného přístupu však není nic snadného: vystoupení obou mluvčích, jejich svazácký fanatismus a bohorovná pozice morální nadřazenosti nad zbytkem populace, nevyhnutelně vzbuzuje velmi negativní emoce.

Ty jsou koneckonců patrné i v diskuzi pod příspěvkem na iDnesu: reakce čtenářů jsou až na nepatrné výjimky veskrze negativní, ačkoliv lidé obecně spíše přijímají teze o tom, že ničíme planetu, že za změny klimatu může průmysl, a že je třeba s tím něco dělat. Zdá se, že lidem jsou protivní právě takoví mladí mentoři, jako jsou pánové Jankovský a Doubravský, bez zkušeností, bez vzdělání i bez rozhledu; lidem se zajídá jejich způsob komunikace, jejich dikce, jejich výraz tváře, jejich řeč těla. Je to možná jediná tenká hranice, která brání, aby se z jejich hnutí stalo něco opravdu absolutně nebezpečného a pro lidskou civilizaci smrtícího. Jestliže by na jejich místě seděli dva profesoři, lze odhadovat, že by reakce čtenářů a diváků byly vesměs pozitivní. Pokud si environmentalističtí totalitáři za své mluvčí budou vybírat osoby, které vystoupily ve čtvrtek v pořadu rozstřel a nadto budou každý den, v každých novinách a v každé zpravodajské relaci veřejnosti nutit klimatickou svatou pannu Grétu, možná má lidstvo ještě naději...

Co se diváci z celého pořadu dozvěděli? V zásadě nic nového, kromě termínu první klimatické stávky v novém školním roce. Ve své pravé podstatě, stanoviska klimatických aktivistů zůstávají mnoho let stále stejná - to, co se postupně rozvinulo a nakonec nabralo podobu studentského stávkového hnutí pod maskou tzv. občanské společnosti, je pouze vnější forma. O to více

udivující je, že, poslechneme-li si oba mluvčí, stále nám jsou předkládány ty samé argumenty, takřka bez obměny, bez aktualizace, jako by nebyly již mnohokrát konfrontovány s pádnými protiargumenty jak vědeckými, tak ekonomickými i filozofickými. Oni vlastně jednají tak, jako by žádná opozice proti klimatickému alarmismu nikdy nezazněla. Redaktor pořadu sice hrál poměrně kvalitně roli oponenta, nicméně klouzal pouze po povrchu, a nedostal se na jádro věci.

Argumentů, s nimiž je nanejvýš vhodné klimatický alarmismus a hnutí záškoláků konfrontovat, je celá řada, a vydaly by na celou knihu. Rozeberme tedy alespoň některé z nich.

Konsenzus neexistuje

Klimatičtí záškoláci se zaštitují vědou a říkají, že máme důvěřovat a naslouchat vědcům. Mluví o tom, že ve vědeckém světě panuje konsenzus o tzv. skleníkové hypotéze. Zamlčují však, nebo to sami nevědí, že žádný takový konsenzus neexistuje. Za prvé není zcela jasné, odkud se vzalo číslo 96 %, což má být suma vědců, kteří se skleníkovou hypotézou souhlasí - pravděpodobně vypadá opticky dobře. Daleko důležitější však je, že hypotéza, dokud není řádnou vědeckou metodou prokázána, je stále jen hypotézou, bez ohledu na to, kolik vědců ji považuje za pravdivou. Důkazy klimatických alarmistů o pravdivosti skleníkové hypotézy vycházejí z modelů.

Platné vědecké poznání však začíná u pozorování. A z pozorování naopak skleníková hypotéza prokázána nebyla. Jak již bylo mnohokrát zopakováno bezpočtem vědců, z mnoha pozorování vyplývá, že v minulosti rostla teplota stejně jako dnes a dosáhla i o něco vyšších hodnot, a že tento proces oteplování a ochlazování se víceméně periodicky opakuje. Faktorů, které se na tom podílejí, může být celá řada. Důležité je, že ani v římské ani ve středověké teplé periodě nemohl být hlavním faktorem CO₂ produkovaný člověkem. A jestliže se v posledním geologickém období periodicky, přibližně každých 1500 let, naše planeta otepluje a opět ochlazuje, přičemž CO₂ nemohl být klíčovým faktorem, není vůbec oprávněné se domnívat, že právě

nyní, během 20. a našeho století, je na vině průmyslová činnost člověka. Je to jen předpoklad, který nebyl dokázán.

Co by klimatologové a vlastně i politici a aktivisté opravňovalo k tvrzení, že za současné oteplování může člověk? V první řadě je potřeba najít v minulých teplých periodách stejný určující faktor, a následně dokázat, že tento faktor v současné době není významný nebo dokonce zcela chybí. Stejně tak je potřeba vysvětlit, proč se zemské klima ochlazovalo přibližně od 40. let až do 80. let, přestože výkon průmyslové civilizace se v té době zcela nepochybně nijak nezpomaloval nebo neutlumoval.

Konsenzus neudává pravdu. Pravda musí být dokázána. Jestliže se klimatičtí záškoláci odvolávají na vědu, měli by zároveň ctít platné vědecké metody a nikoliv se pokoušet argumentovat z pozice autority. Už proto, že klimatologie, totálně zpolitizovaná věda plná podvodů a lží, zkorumpovaná a prolezlá kariérismem a zastrašováním opozice, nemůže hrát roli jakékoliv autority.

Pozoruhodné také je, že Petr Doubravský, jeden z mluvčích klimatických záškoláků, jaksi směšuje pojmy skleníkový efekt a skleníková hypotéza. Skleníkový efekt je, jak říká, fakt, který se učí děti v osmé třídě základní školy. Ano, to je pravda. Jenomže existence skleníkového efektu nedokazuje skleníkovou hypotézu, tedy hypotézu o tom, že na změnách klimatu se zásadním způsobem podílejí skleníkové plyny produkované člověkem. Skleníkovou hypotézu (a je velká škoda, že tohle si pan redaktor nezjistil, a nezeptal se na to obou hostů) také do značné míry zpochybňuje poznatek, který vyplývá z výzkumů antarktických vrtů, a sice že nejprve roste teplota, a až teprve potom s lehkým zpožděním objem CO₂ v atmosféře. Tohle je přece naprosto zásadní skutečnost, kterou klimatičtí alarmisté prostě musejí vysvětlit! Mechanismus, jakým se skleníkové plyny podílejí na zemském klimatu je nesmírně složitý, a k jeho pochopení zcela nepochybně nestačí chodit v pátky za školu. Kdo z klimatických záškoláků např. ví, že nejzásadnějším skleníkovým plynem je ve skutečnosti vodní pára?

Naslouchejme vědě? No konečně!

S klimatologií zkrátka není něco v pořádku a to, jak se k ní staví klimatičtí záškoláci, situaci jen potvrzuje. Klimatologie v jejich podání není racionálním vědeckým oborem, který má v první řadě popisovat přírodní jevy, formulovat objektivně postavené teorie a na základě správné vědecké metody je potvrzovat nebo vyvracovat. Oni bohužel s klimatologií zacházejí jako s totálně nebo možná lépe řečeno totalitně dogmatickým kultem, který má své fanatické následovníky, a samozřejmě, jak to nutně bývá, i pronásledované kacíře.

Nebo snad lidé jako profesoři Singer nebo Seitz, nebo český pedolog profesor Miroslav Kutílek nejsou vědci? Nepatří do vědeckého světa? Mají být vyobcováni, vyhnáni, ostrakizováni a jejich práce bagatelizovány nebo nejlépe spáleny? Tisíce vědců na celém světě se proti klimatickému alarmismu vyslovují a varují před ním. IPCC naproti tomu potlačuje svobodnou vědeckou diskuzi o globálním oteplování a kromě toho již byl mnohokrát usvědčen ze lží. Pověstný hokejový graf Michaela Manna je jakýmsi svatým symbolem, který je naprosto bezcenný z racionálního pohledu na realitu, ale stále je v pozměněných, jaksi reformovaných podobách, bez ohledu na důkazy a fakta, uctíván stoupenci kultu.

Pokud je klimatologický kult schopen existenčně zničit vědce, který vyjádří nesouhlas, je zřejmé, že jen menšina z nich najde k nějakému opozičnímu prohlášení odvahu. Tisíce vědců a univerzitně vzdělných lidí, kteří např. podepsali Oregonskou petici, jsou skutečně jen menšina a jejich hlas je ve srovnání s mediálně umocněným hlasem IPCC velmi tichý. I klimatologové musí platit faktury a nájem. Jsou to spíše staří, zasloužilí vědci, kdo se ozývá a upozorňuje na nepravdy, které na nás zpolitizovaná klimatologie chrlí. Profesorům jako je Fred Singer, jemuž je 94 let, už vlastně nikdo nemůže ublížit.

Já osobně očekávám, že hlasy klimatologů odkrývající lži kultu hokejkového grafu budou nabývat na síle. Budou to hlasy vědců, kteří budou končit svoji aktivní vědeckou kariéru, a tudíž se stanou imunními vůči hrozbám.

Argumenty klimaskeptiků jsou pádné a staví na vědeckém poznání a vědecké metodě. Už logiky věci je nutné stavět se k nim jako k relevantním a nikoliv je zamlčovat. Stanoviska a hypotézy alarmistů nesmějí být ušetřeny vědeckému posuzování. Jedna ze zásad vědecké metody je falzifikovatelnost hypotézy. V tuto chvíli lze říci, že klimatologický kult a jeho stanoviska je v podstatě kvůli politickým metodám nefalzifikovatelný - za pokus o vyvrácení alarmistických hypotéz následuje pronásledování a trest.

Je tohle to, co si pánové Jankovský a Doubravský přejí, mluví-li o důvěře vůči vědě a vědcům?

Bezuhlíková společnost a obnovitelné zdroje

Cílem klimatických záškoláků je prý bezuhlíková společnost. Přejí si zavírání tepelných elektráren a továren, omezování automobilové dopravy, snižování tzv. uhlíkové stopy. Opět nic nového. Fosilní paliva prý můžeme snadno a levně nahradit alternativními, obnovitelnými zdroji.

Skutečně ještě někdo věří, že tzv. obnovitelné zdroje energie jsou levné a efektivní? Efektivitu a smysluplnost zdrojů dokáže prokázat jen jeden jediný mechanismus: svobodný trh. Není potřeba dělat si složité analýzy, porovnávat ceny, jednotlivé faktory, které se na výrobě toho či jiného typu energie podílejí (i když samozřejmě takové analýzy jsou dostupné, např. v knize filozofa Alexe Epsteina *Moral Case for Fossil Fuels*), není třeba brát složitě v úvahu specifika přenosových sítí nebo třeba geografických a povětrostních podmínek pro využití solárních panelů nebo větrných elektráren. Stačí se velmi jednoduše zamyslet: pokud používání nějakého zdroje násilím vynucuje stát, je takový zdroj skutečně efektivní a levný? Jestliže používání nějakého zdroje musí stát subvencovat a dotovat, aby dosáhl jakéhosi politického zadání a cíle, lze takový zdroj pokládat za levný? Bezpochyby nikoliv.

Jestliže by solární nebo větrná energie byla skutečně takovou spásou, sama by postupně začala na základě mechanismu svobodného trhu vytlačovat fosilní paliva. To se však neděje. Bez státního donucení a dotací by je prakticky nikdo nepoužíval. Nikdo by si dobrovolně nelil do nádrže svého auta benzín s biosložkou (která navíc poškozuje motory), kdyby jej k tomu stát nenutil násilím.

Ve skutečnosti jsou módní, tzv. obnovitelné zdroje energie, velmi drahý špás. Jejich používání nepochybně odčerpává část produkčních zdrojů ekonomiky a způsobuje plýtvání. Ve svobodném tržním systému by byly nasměrovány jinam, produktivita i další technologický pokrok by rostly. Obnovitelné, zelené zdroje energie jsou jako luxusní limuzína, kterou si koupíte, abyste se ukázal před svými sousedy, ale pak musíte vyřešit, že na benzín si musíte půjčit. Chudé země však na takový luxus nemají. Obnovitelné zdroje si mohou dovolit jen bohaté země, k nimž bezpochyby patříme, které důsledky takového plýtvání bezprostředně nepocítí. Chudé země v Africe nebo v Asii však takovou možnost nemají. Potřebují využívat fosilní paliva jako tu nejefektivnější a nejlevnější možnost, mají-li mít alespoň jiskřičku naděje, že se jednou vymaní ze své bídy. Nutit jim v tuto chvíli vzdát se fosilních paliv znamená odsoudit je k jejich chudobě navždycky.

Nejde však jen o to, jak klíčovým zdrojem jsou fosilní paliva pro chudé země. Pokud jsou neefektivní pro ně, je stejně tak nemorální, abychom se jich vzdali my - abychom dobrovolně používali méně efektivní alternativy, které nás v principu přibližují (jakkoliv pozvolna a neznatelně) osudu chudých zemí. Ostatně na příkladu Venezuely vidíme, jak rychle se může prosperující a bohatá země propadnout do naprosté bídy. Ekonomika je složitý systém, v němž zdroje energie a jejich využívání hrají důležitou roli. Zvolit si méně efektivní a zbytečně drahé zdroje energie jen proto, abychom si tak koupili jakési zelené odpustky, se může dříve či později projevit tak, jak se podobná kolektivistická, antikapitalistická politika projevila ve Venezuele.

Co je třeba udržet?

Oba mluvčí klimatických záškoláků několikrát použili pojem "udržitelný rozvoj". Tento koncept se do jazykové výbavy moderního člověka dostal tak nenápadně, že jej bereme jaksi za samozřejmý, aniž si vlastně zamýšlíme, co znamená. A jestli vůbec něco znamená. Co se má udržet? Jaká jsou kritéria? Jaké jsou náklady a přínosy?

A pokud je současný růst neudržitelný (příčemž například Evropská unie, resp. eurozóna ekonomicky v podstatě neroste), jak definovat projevy takové neudržitelnosti? Ve skutečnosti nikdy nezazněla nikdy žádná objektivní definice udržitelnosti, protože pojem životní prostředí a jeho kvalita je zastánci konceptu udržitelnosti pokládán za něco platného samo o sobě. Životní prostředí, které chceme my jako lidské bytosti hodnotit, však musíme vždy posuzovat v kontextu lidského života. Životní prostředí, planeta, příroda - nic z toho nemá hodnotu samo o sobě. Hodnotu objektům v realitě dávají lidé a bez nich by nebylo nic jako hodnota. A hodnotíme-li prostředí, ve kterém žijeme, je zřejmé, že takové abstraktní hodnocení závisí na bezpočtu kritérií a celkovém kontextu.

Nikdy nelze tvrdit, že by svobodná ekonomika mohla být neudržitelná. Taková může být socialistická diktatura, totalita, která prostředí kolem sebe pouze vyčerpává, bez ohledu na reálný prospěch jednotlivců, protože neexistuje nic jako trh, na němž by každý mohl svobodě sledovat svůj vlastní cíl a zvyšovat svůj užitek. Tržní ekonomika je win-win systém, kde neustále, pokud se do toho neplete vláda, roste produktivita, blahobyt, technologický pokrok a s tím, jak se neustále mění celkový kontext, mění se i náš pohled na životní prostředí a naše nároky vůči němu.

Bylo neudržitelné kácet až do 19. století lesy, v době, kdy dřevo bylo hlavní surovinou pro stavbu i pro získávání energie? Pokud by tehdy žili nějakí Petrové Doubravští, tak by před takovým neudržitelným pleněním lesů asi varovali. Jenomže kontext 19. století už dávno není platný, změnil se lidské

potřeby, úroveň života i jeho cíle, mnohonásobně narostla produktivita i celková škála toho, co lze prostřednictvím svobodného trhu nabízet a získat. Neuvěřitelně se rozšířily možnosti pro sebeuplatnění, pro racionální, invenční a produktivní lidi. Celý systém se stal mnohem složitějším, a pokud by z pohledu ekologického aktivisty žijícího v 19. století byl tehdejší růst, kdy se vlastně teprve opatrně začal rozvíjet kapitalismus, neudržitelný, nepochybně by si takový pra-aktivista nedokázal ani představit, jak bude vypadat svět za sto let.

A stejně tak nám dnes připadá rozhled takového hypotetického pra-aktivisty jako neuvěřitelně úzký a tehdejší život vlastně jednoduchý až primitivní. Jak se budou generace za sto let dívat na nás? Generace, které budou žít nepředstavitelně bohatším životem, obklopeni technologiemi, o nichž se nám dnes ani nezdá, a která jim bude každodenně zlepšovat život a rozšiřovat jejich možnosti, bez ohledu na to, zda v té době bude globální průměrná teplota o jeden a půl stupně vyšší nebo nižší.

Pokud se dnes snažíme posuzovat vzdálenou budoucnost dnešními očima, dnešním rozhledem, a oceňovat ji v dnešních cenách, a snažit se snad budoucím generacím něco ušetřit, uskrovnovat se kvůli nim, bude na nás budoucíma očima pohlíženo jako zaostalé šílence, kteří chtěli jim, vyspělé, moderní, vysoce technologicky orientované společnosti ušetřit harampádí, které v budoucnosti nebude prodejné ani jako starožitnost na jakési supermoderní variantě eBay.

Jediné, co je třeba udržet ze všech sil, je svoboda. Svoboda myšlení, projevu a jednání. Aby vysoce invenční a produktivní lidé mohli rozvíjet nejen sami sebe, ale v druhém plánu i své okolí a v konečném důsledku celý svět - a zanechat jej příštím generacím skutečně pěknější a bohatší. A svobodnější. Obávám se, že klimatickým záškolákům a lidem jako jsou Doubravský a Jankovský o svobodu vůbec nejde.

A co lidé a jejich prospěch?

Mluvčí klimatických stávkářů Petr Doubravský se téměř v závěru vyjádřil, že to, co studenti dělají a co jim leží na srdci, je ekologický prospěch - jenž je prospěchem pro všechny lidi. To je velmi důležité vyjádření. Začínají se tak trochu odhalovat jejich motivy, stejně jako motivy celého environmentalistického hnutí - pokud jsou ještě někomu neznámy.

Není pochyb o tom, že celé zelené hnutí, bez ohledu na jeho aktuální inkarnaci, je veskrze kolektivistické. Kolektivismus pokládá společnost za jednající, hodnotící entitu, která má své vlastní zájmy a svůj vlastní prospěch, přičemž tyto zájmy a prospěch nejsou pouhou sumou zájmů jednotlivců - je to společenský, kolektivní prospěch sám o sobě, oddělený od zájmu jednotlivců, přičemž zájem jednotlivce a zájem společnosti spolu mohou být v rozporu. Kolektivismus pak má jasné důsledky pro politiku: socialismus, který udupává jednotlivce ve prospěch autoritou formulovaných zájmů a cílů společnosti. Zájmy jednotlivce jsou v takovém politickém systému systematicky obětovávány, podle imperativů altruistické etiky, která vyzdvihuje sebeobětování jako nejvyšší morální dobro.

Samozřejmě, že dnešní politický systém je postaven na kolektivismu, stejně jako na kolektivismu stál komunismus, nacismus, fašismus, maoismus, atd. Praktické důsledky všichni známe, nicméně je třeba zdůraznit, že kolektivistická politika je v rozporu s lidským životem i tehdy, pokud by byla uplatňována bez přímého násilí - tedy pokud by ji lidé přijali dobrovolně. V konečném důsledku není rozdíl mezi vraždou a sebevraždou. Jakou z těchto alternativ nám nabízejí klimatičtí záškoláci a jejich mluvčí, to se teprve v praxi ukáže.

Ekologický prospěch je naprosto nesmyslným pojmovým slepencem. Prospěch je pojem, který má význam pouze ve vztahu k jednotlivci. V souladu s kolektivismem a altruistickou etikou ekologisté definují prospěch jako něco

vyššího, něco, co je v zájmu planety a celé společnosti, přičemž planeta a společnost formuluje tento zájem prostřednictvím klimatických aktivistů.

Bez ohledu na to, jaké konstrukce, v podstatě vycházející z platónské filozofie (ať už ji klimatičtí záškoláci znají či ne), jako filozofický základ pro své postoje zastávají, individuální prospěch je něco, co nelze pominout. Sami pánové Doubravský a Jankovský a davy stávkujících studentů s Iphonem v kapse a Ipadem v batůžku jsou vlastně výsledkem společensko-ekonomického systému založeného na osobním prospěchu, na osobním štěstí, na produktivitě, na individualistickém sebezájmu, třebaže oni sami to nikdy nepřiznají, a maximálně si kupují jakési klimatické morální odpustky tím, že aktivně "snižují svoji uhlíkovou stopu", nejedí maso, nelétají letadlem, a nepoužívají igelitové tašky.

Snažit se však kupovat si takovéto klimatické odpustky a stavět se kvůli tomu na jakýsi morální piedestal je neuvěřitelné pokrytectví. I lidé jako pan Doubravský mají totiž nesmírný prospěch z toho, že žijí v technologicky orientované společnosti, která svůj blahobyt a růst založila na využívání fosilních paliv a stále je na nich vlastně závislá. Sami klimatičtí záškoláci dnes žijí v blahobytu a zdravém prostředí díky tomu, že na něj a na jeho růst bylo zaděláno před mnoha a mnoha lety, minulými generacemi, které využívaly všech možností, které jim tehdy naše planeta nabízela, akumulovaly bohatství a kapitál, dále jej investovaly, rozmnožovaly, konstantně zlepšovaly svůj život a jeho kvalitu, dosáhly a dalším generacím zabezpečily dostupnou zdravotní péči, čistou vodu i dostatek levných a kvalitních potravin. Neustále se zvyšuje doba dožití. Počet hladovějících lidí na Zemi se snižuje (s krátkou přestávkou, kdy jejich počty poněkud narostly - kvůli biopalivům).

Celé lidstvo, pokud jsou lidé alespoň trochu svobodní a trochu racionální, závisí a záviselo od 19. století na maximálním využívání planety a zejména fosilních paliv. To, že pan Doubravský dnes může pohodlně studovat, resp. stávkovat za školou, a že může létat na ekologické summity a nemusí se starat o holé přežití nebo v patnácti nastoupit do práce na pole, lopotit se ve velmi nezdravých podmínkách předindustriální společnosti - to vše je zásluhou toho, že dřívější generace využívaly všech zdrojů, které jim planeta nabízí, a ani na minutu je nenapadlo, že by budoucím generacím měly něco

ušetřit. Naopak, tímto svým přístupem, který by snad někdo ironicky nazval "po nás potopa", prospěly naší generaci i generacím, které přijdou po nás, nejlépe. Po nich totiž nezbyla potopa. Zbyl po nich bohatší a krásnější svět, v němž se lidem žije stále lépe, zdravěji a šťastněji - jsou-li svobodní. Podle klimatických aktivistů je však invence, racionalita, touha po blahobytu a štěstí jakýmsi dědičným hříchem - a chtějí, abychom za něj pykali.

Pokud dnes někdo tento naprosto nepředstavitelný a lidským vědomím snad neobsáhnutelný prospěch, dílo mnoha generací, mnoha geniálních mozků a pracovitých lidí jaksí bagatelizuje, zpochybňuje, očerňuje, omlouvá se za něj tím, že přestal jíst maso, a chtěl by jej nahradit jakýmsi ekologickým prospěchem, je to ničemnost. Je to plivnutí do tváře všem, kteří svoji práci zajistili, aby dnes pánové Doubravský a Jankovský a jejich klimatičtí přátelé mohli pohodlně, s plným břichem a čistě oblečeni mentorovat a kázat.

Tento postoj klimatických záškoláků má svoji nepochybnou morální a psychologickou příčinu: strach a nenávisť. Nenávisť vůči racionalitě a produkci. Nenávisť, kterou Ayn Randová nazvala "nenávisť vůči dobru za to, že je dobrem." A strach - opravdový strach z budoucnosti, jenomže nikoliv z jakési klimatické pohromy. Ne, ve skutečnosti jde o strach z vlastní neschopnosti a zbytečnosti, jakési podvědomé uvědomění si vlastní paralýzy, neschopnosti jednat v realitě, neschopnosti myslet. Nebo ještě lépe, nechoty myslet.

Salám klimatických aktivistů

Oběma mluvčím stávkujících studentů je však třeba přiznat, že pokusil-li se je redaktor konfrontovat s názorem, že jejich návrhy jsou příliš radikální až fanatické, dokázali poměrně zručně zahrát roli umírněný a rozumných, kteří rozhodně politikou, která by měla vycházet z jejich hnutí, nemají v úmyslu zavádět nějaký zelený teror. Tvrdí, že nechtějí vše najednou. Nemá prý smysl zakázat automobily - protože to v konečném důsledku klima stejně nezachrání. Chtějí velká řešení - ale zároveň mají v úmyslu spolupracovat například s odbory na tom, aby důsledky klimatické politiky byly snesitelné a "spravedlivé".

K tzv. uhlíkové neutralitě, jak si ji k jejich radosti přeje například novopečená předsedkyně Evropské komise Ursula von der Leyenová, prý vede dlouhá cesta.

Ale tím bychom se neměli nechat ukolébat. Je zřejmé, že nikdo, snad jen kromě Martina Bursíka (který to vlastně udělal), nepředstoupí před lidi a nezačne vysvětlovat, že zakázat jim cestování autem je pro jejich dobro, a i kdyby nebylo, stejně s tím nic nenadělají. Jako mladí aktivisté se snaží vystupovat jako idealisté, jako někdo, kdo skutečně myslí na prospěch lidí, třebaže lidé si jej neuvědomují. Budí tedy dojem jisté umírněnosti a zároveň racionálního zacílení svých postojů. Mluví o zavírání tepelných elektráren nebo o ukončení těžby uhlí, což je něco, co se může zdát na první pohled rozumné - pokud jsme přijali tezi o efektivitě, lacinosti a morálnosti tzv. obnovitelných zdrojů energie (viz výše). Důsledky zavádění protiuhlíkového hospodářství jsou však komplexní a nelze je od stolu posoudit. Lze jen říci, že každá regulace vychyluje trh z rovnováhy a někde, a je vcelku podružné kde, způsobuje nesoulad, chaos, který se nakonec propojí s důsledky jiných regulací a exploduje v podobě krize, jejíž důsledky nějakým způsobem dopadnou na lidi, kteří si ani neuvědomují, že jde o důsledek té či oné regulace - např. zákazu uhelných elektráren.

Lze očekávat, že v takové chvíli si politici vedení zelenou ideologií řeknou, že udělali chybu, a vrátí do systému svobodu? Pokud si jednou vzali za svá environmentalistická kréda, budou muset situaci řešit jinak, dalšími regulacemi, dalšími daněmi, tisknutím peněz, podporou toho či onoho, a budou jen dále prohlubovat chaos. Jestliže klimatičtí aktivisté dnes říkají, že nechtějí zakazovat automobily (a já jim to příliš nevěřím), politika soustavných regulací a zákazů stejně učiní to, co dnes pokládáme za samozřejmé, jako třeba cestování autem, nedostupným a nemožným. Pomocí bezskrupulózní socialistické politiky lze rozvrátit fungující ekonomiku během deseti let - příklad Venezuely je dostatečně ilustrativní. A socialistická politika Venezuely je pouze jednou větví kolektivismu - stejně jako zelený socialismus nebo budoucí klimatický komunismus.

A stejně jako v jakémkoliv extrémně socialistickém režimu, i klimatický socialismus bude muset být nakonec provázen masivním násilím vůči

občanům, kteří začnou projevovat odpor. Pokud je klimatologický kult totálně nesnášenlivý vůči jakýmkoliv námitkám a nesouhlasu, nemůžeme očekávat, že politika, která na něm bude postavena, bude s lidmi jednat v rukavičkách. Nenechme se ukolébat zdánlivě naivním, naléhavým vystupováním klimatických záškoláků, nenechme se uklidnit jejich mírumilovným vzezřením bez jakýchkoliv zřetelných stop testosteronu ve tváři. Žádná totalitní ideologie nepředstoupí předčasně, dokud k tomu nemá sílu, před veřejnost s otevřeným vyjádřením, že hodlá svým nepřátelům kroutit krky. Koneckonců, oni se to nemají kam jezdit učit. Tedy zatím.

Zelená totalita na obzoru

Politika, to je to, o co tady běží. Sami studentští aktivisté v čele s Grétou Thunbergovou to koneckonců říkají jasně: jejich cílem je působit na politiky, aby "se konečně začalo něco dělat". Redaktor pořadu Rozstřel oba studentské mluvčí upozornil, že je začíná stále více lidí přirovnávat k jakémusi revolučnímu hnutí, v podstatě k něčemu, co proběhlo v Číně pod názvem "kulturní revoluce". To přirovnání je příznačné a našli bychom zde jistě bezpočet velmi podobných rysů, od zbožšťování mládí až po pohrdání studiem. Nejhlubší myšlenkové základy jsou takřka shodné - důsledný kolektivismus. Zda i tady, v našich, resp. v západních podmínkách, může nakonec hnutí klimatických záškoláků přejít k reálnému násilí, to je otázka. S trochou nadsázky, záleží patrně nejvíc na tom, co řekne Gréta...

Doubavský nicméně na poznámku pana redaktora o kulturní revoluci odpověděl, že takové srovnání nechápe, neboť hnutí Fridays For Future je naprosto nenásilné. Opravdu?

Jde-li o bezprostřední násilí, pak mu nelze upřít, že říká pravdu. Tedy zatím. Rovina násilí je však v jejich hnutí, stejně jako v jakémkoliv jiném zásadně kolektivistickém hnutí obsažena implicitně, jako jakási základní genetická informace. Jestliže se projeví jako barbarství rozvášněného davu nebo nabyde formy ničivé série regulací a státních zásahů, které se budou projevovat v zásadě podobně násilně, třebaže s posvěcením zákona a schválené demokratickým procesem, je pouze věcí praxe.

Stejně jako jakékoliv jiné nátlakové hnutí, i klimatičtí záškoláci chtějí působit na politiky. Nenavrhují sice sami vlastní legislativní návrhy, stanovují však cíle, jichž je pro "záchranu klimatu" potřeba dosáhnout. Zda jsou takové cíle dosažitelné, co by jejich dosažení znamenalo, a kolik by to stálo prostředků nebo dokonce lidských životů, na to se studenti neptají. Chtějí akci. Kdy ji chtějí? Hned.

Petr Doubravský se hájí, že každý, kdo prosazuje nějaké řešení, musí nutně prosazovat jejich realizaci politickou cestou, a jestliže se to celé děje v rámci demokratického systému, nejedná se o nic násilného ani o nic, na co by snad občan neměl právo. Marek Jankovský dodává, že sice máme demokracii a lidé chodí k volbám, ale zapomínají však, že mají právo do těchto věcí mluvit. "Když tady byla totalita, lidé nemohli do věcí mluvit. A v momentě, kdy jsme tady měli sametovou revoluci, tak ten režim padl."

Znamená to snad, že mluvčí klimatických záškoláků přirovnávají současný politický systém k nedemokratické totalitě a pokládají za svůj legitimní cíl prostřednictvím hlasu nespokojených demonstrantů tento systém zničit? V podmínkách totalitního útlaku je občanská neposlušnost a nepokoje skutečně asi jediný možný a naprosto oprávněný způsob, jak se z takové totality vymanit. Současný politický systém, ač jej nepochybně nemůžeme považovat za svobodný (což patrně není to, co by stávkujícím studentům vadilo; oni si svobodu nepřejí), dává možnost nesouhlasit, nabízet opoziční návrhy, řešení, čelit protiargumentům, získávat pro svá stanoviska veřejnou podporu, a tu posléze zúročit v procesu svobodných voleb. Připadá snad mluvčím klimatických záškoláků takový systém příliš pomalý, nepružný a zastaralý? Domnívají se snad, že problematika změn klimatu by se měla jaksí vyčlenit ze systému parlamentní demokracie, a mělo by o ní být rozhodováno jiným způsobem - když už se z toho dělá politikum? A kdo by měl rozhodovat? Někdo, kdo nemá demokratický mandát a legitimitu a nebyl žádným demokratickým procesem zvolen? Mají snad rozhodovat studenti na ulicích nebo nějakí tzv. odborníci sdružení v oborových radách, a politik v poslanecké lavici bude jen automatem, který takovou vůli nevolených schválí a potvrdí, protože ji schválit a potvrdit musí?

A když už se snad domnívají, že tím hlavním fórem pro rozhodování o politických otázkách má být ulice, která má jaksi nutit volené zástupce jednat podle ní, jaké je potom hlavní kritérium legitimacy a oprávněnosti? Demokratické mechanismy mají jasná pravidla a proces demokratických voleb je v zásadě stále ještě asi nejpokojnější cestou, jak nastavovat politice v zemi nějaký směr. Naproti tomu ulice jako kolbiště nátlakových skupin nemá s jakoukoliv pokojnou cestou nic společného. Na ulici vítězí ten, kdo je nejhlasitější - kdo dokáže ostatní občany překřičet nebo je zastrašit počtem svých stoupenců.

Systém, v němž se rozhoduje mimo standardní demokratické procesy a hlas politiků je jen jakousi formalitou, však není parlamentní demokracií. Daleko spíše se takový systém nebezpečně podobá fašismu. S velkou pravděpodobností, pokud se Západ opět musí zaplést s fašismem, bude mít tento fašismus zelenou barvu. Nekritický kult mládí a revolty vůči předchozí zpátečnické generaci, myšlenka permanentní akce, permanentního boje, a vlastně i touha po vytvoření jakéhosi nového, ekologického člověka mysticky spojeného s matkou Zemí, která si žádá obětí, formuluje cíle, hodnotí i trestá - to je esence jedné z extrémních forem kolektivismu, tedy fašismu. Jsem přesvědčen, že je to podstata současného ideově i morálně vysoce motivovaného a uvědomělého mládežnického klimatického aktivismu. Bude-li mu dovoleno získat skutečnou politickou moc, bude to stát lidské životy. A to nikoliv jen v nadsázce, jako metafora zničených příležitostí, promarněných produkčních schopností, vyplývaného kapitálu, prohospodařeného času. Půjde tady skutečně o holé životy.

Co dělat?

Environmentalistické hnutí, jehož je současná stávková iniciativa studentů součástí a podmnožinou, je jen velmi účinným pokračováním takřka nekonečné snahy kolektivistů a socialistů všech možných barev podkopat lidskou svobodu a jedinečnost. Zatímco komunismus i fašismus se ukázal být historicky naprosto znemožněn, a miliony obětí obou těchto politických směrů jsou toho dostatečným praktickým důkazem, myšlenkové a morální premisy

kolektivismu samozřejmě ze světa nezmizely. Jestliže však socialismus ukázal, že není schopen dát lidem materiální statky a dostat tak svým prohlašovaným závazkům pozvednout pracujícího člověka z bídy (což ve skutečnosti dokázal kapitalismus), kolektivisté museli najít jinou cestu, jak dát své ideologii praktický směr. Jestliže socialisté včerejška dle svých slov bojovali za odkopnutého dělníka, socialisté dneška bojují za planetu Zemi.

Přitom je zřejmé, že o Zemi, o klima, o přírodu zde vůbec nejde. Vědecká fakta však mluví jasně. Pokud by těmto aktivistům skutečně šlo o to, aby lidé dokázali bez obtíží čelit rozmarům přírody a zemského klimatu, budou naopak vyzdvihovat lidský rozum, individualitu, nezávislost, invenci, touhu po zlepšování svého života. Ideálem pro environmentalistu je však příroda bez člověka. Základní cíl těchto nových socialistů tedy zůstal stejný: ničit svobodu a individualitu a zejména rozum, který je zdrojem toho všeho. Proč však takové množství lidí se sebevražednou důvěrou klimatickým socialistům naslouchá a důvěřuje jim?

Existenci ekologického hnutí provází bezpočet hlasů vědeckých kapacit, které upozorňují na omyly i zjevné lži alarmistů. Jsou slyšet už od 60. let, kdy vlastně šlo o úplně jiný problém - tehdy se vědecký mainstream domníval, že Země se naopak prudce ochlazuje, a renomované vědecké kapacity varovaly před novou dobou ledovou. Jiní vědci naopak upozorňovali, že zemské klima se mění periodicky a faktorů, které se jeho změnách podílejí, je celá řada. Dnes, po šedesáti letech, kdy se paradigma na úrovni klimatického alarmismu obrátilo o 180 stupňů, jsou zde stále vědci jako např. profesor Fred Singer, hlasití skeptici, kteří soustavně a úspěšně zpochybňují teze alarmistů. Jsou umlčováni, jejich práce je bagatelizována, a jejich hlas je v porovnání s vědeckým mainstreamem a mediální lobby propagující kult tzv. vědeckého konsenzu, zoufale slabý. Lze očekávat, že se to v dohledné době změní? Že skeptici budou dostávat stejný prostor, jako alarmisté? Že průměrný mediální konzument bude mít stejnou šanci setkat se se stanoviskem alarmisty jako s názorem skeptika? Nevěřím tomu, protože cíle klimatického alarmismu nejsou vědecké; nejde mu o vědecké poznání, nýbrž o politické cíle.

O něco silnější pozici má ekonomie, která je narozdíl od přírodních věd kompetentní k tomu, aby posuzovala vliv změn klimatu na lidskou společnost.

Zatímco přírodní vědy poskytují odpovědi na otázky týkající se přírodních jevů, ekonomie, coby věda o lidském jednání, je schopna říci, kolik peněz budou stát následky změn klimatu, stejně jako jak drahá budou navrhovaná řešení.

Jak zdůrazňuje Václav Klaus, v debatě o změnách klimatu předpokládají alarmisté absurdně nízkou diskontní sazbu - jako by budoucí, mnohem bohatší generace, měly hodnotit náklady změn klimatu stejnými očima, kterými je dnes hodnotíme my. Je také potřeba brát v úvahu efekt bohatství a technologického pokroku, stejně jako poctivě posuzovat náklady obětované příležitosti. Pokud do debaty o globálním oteplování zapojíme střizlivou, racionální ekonomii, poznáme, že navrhovaná opatření jsou nesmírně drahá, přičemž nechat věci volně plynout spíše znamená umožnit příští generaci, která bude bohatší než my a bude vybavena lepší technologií, vyrovnat se s následky klimatických změn tak, jak si to my dnes neumíme představit. Orientovat se nyní na drahé, nic neřešící projekty jako byl Kjótský protokol, znamená odčerpat příštím generacím cenný kapitál, podvázat jejich produkční schopnosti - nenechat vzniknout něco, co by mohlo být vyprodukováno, pokud by se kapitál vynakládá racionálně místo na nesmysly jako byl Kjótský protokol. Pokud bude příští generace svobodná a racionální, můžeme si být jisti, že naší generaci za klimatické alarmistické šílenství zrovna nepoděkuje.

Ekonomické argumenty jsou velmi pádné a protože jsou přímo spjaté s politikou, protože politika vynakládá finanční prostředky, mají šanci dostat se k daleko většímu počtu lidí, než argumenty přírodních vědců. Ekonomové a politici jako je Václav Klaus toho na obranu před klimatickým alarmismem vykonali mnoho cenného a z jejich argumentace čerpají desetitíci dalších lidí, od publicistů a novinářů, až po běžné lidi, kteří jednoduše skeptické postoje šíří přirozeně ve svém okolí. Přesto ani ekonomie nemůže boj s klimatickým alarmismem sama o sobě vyhrát. Je tu stále něco mnohem silnějšího.

Proč lidé odmítají stanoviska vědců i ekonomů, kteří zpochybňují klimatický alarmismus? Proč jaksi a priori předpokládají, že alarmisté mají pravdu a nepotřebují se seznamovat s fakty? Příčinou je morálka a filozofie.

Svět vládne altruismus, tedy morálka, pro níž je hlavním imperativem sebeobětování. Sebeobětování je vzdání se jakékoliv své hodnoty výměnou za hodnotu nižší nebo nulovou. Je přece správné se obětovat - to slýcháme v různých obměnách od nejranějšího dětství, od rodičů, od učitelů, od kulturních a intelektuálních autorit. Neobětuješ se? Pak jsi sobec! A nikdo přece nechce být nazván sobcem!

Veškeré hodnoty, tedy to, co se člověk snaží získat nebo uchovat, se řadí do hierarchie, na jejímž vrcholu je lidský život. Všechny hodnoty vedou postupně k hlavnímu cíli a primární hodnotě: uchování vlastního života. Získáváme-li hodnoty, vzdáváme se za ně hodnot, jichž si ceníme méně. Mít racionální systém hodnot znamená přijmout jako hlavní modus operandi princip obchodu: racionální člověk, tedy ten, který přijal rozum jako jediné vodítko svého jednání, si vytváří ucelenou hierarchii hodnot a s lidmi jedná na základě obchodu, přičemž obchod není omezen čistě na ekonomickou stránku věci. Směna hodnot má daleko širší kontext. Co je zde určující charakteristikou? Nikdo se neobětovává, nikdo netratí, všichni získávají.

A v konečném důsledku všichni sledují svoji primární hodnotu: život. Jednají racionálně jako egoisté. Neobětovávají sebe druhým ani druhé sobě.

Altruistická morálka nám káže opak. Se vším všudy, do důsledků. A že lidská bytost není schopna jednat opravdu důsledně altruisticky, protože jinak by musela okamžitě spáchat sebevraždu? To altruistická etika pokládá za jakýsi vrozený, dědičný hřích člověka, který jej ohýbá a formuje. Lépe řečeno deformuje. Zatímco racionální egoismus je morálkou pro život, altruismus je morálkou smrti.

Aplikací morálních principů na celou společnost je politika. Politika založená na racionálním egoismu by vedla ke svobodě, k omezení státního násilí, k malé a pružné vládě, k míru, k tržní společnosti a k čistému kapitalismu - tedy k systému, v němž by každý člověk měl nezpochybnitelné a nepřekročitelné právo na život, svobodu a majetek. Altruistická etika vede naproti tomu k silné a přebujelé vládě, k totalitě nebo k diktatuře, k pošlapávání práv na každém kroku, ke státním zásahům, ke zničení trhu a systému cen, k válkám, k nějaké formě socialismu. Žádný mocichtivý totalitář neříká lidem, aby se starali o

sebe, aby sledovali své vlastní zájmy, jinak řečeno aby byli sobci. Naopak, vyzdvihuje sebeobětování. Obětujte se, hříme na davy shromážděné pod tribunou. Obětujte to, co je vám drahé! Obětujte své cíle, svůj majetek, své pohodlí, svůj rozum i svůj život! Obětujte se pro dělnickou třídu, pro národ, pro svého boha, pro lidstvo - nebo pro celou planetu a její klima!

Stejně jako morálka altruismu stojí na počátku nelidských, barbarských ideologií jako je komunismus nebo nacismus, nebo o něco uhlazenějších ideologií jako je sociáldemokratismus, je i morálním základem pro environmentalismus: obětujme se ve jménu Země. Myšlenky mají své nevyhnutelné následky. Je-li altruismus morálkou smrti, jak se v praxi projeví politický systém odkazující se na altruismus?

Celá více než dvoutisíciletá historie západní filozofie přijímá a dále aplikuje morálku sebeobětování. Až na dvě výjimky, z nichž první byl Aristoteles, všichni západní filozofové uplatňovali ve svém myšlenkovém systému altruismus. Důvodem pro altruismus je zpochybňování lidské schopnosti poznávat realitu a docházet k pravdivým závěrům. Pokud člověk není schopen dospět k pravdě, proč by měl sledovat nějaký svůj zájem? Jestliže to, co vnímáme, je jen jakýsi mihotavý, nezřetelný odraz skutečné, vnější reality, jak to tvrdí platónská filozofie, k čemu je nám dobré sledovat vlastní zájem, když jej nejsme schopni postavit na pravdivém poznání reality? Jestliže v realitě neexistují žádné pevné zákonitosti a to, co pozorujeme, je jakýsi neustálý tok změn, a to, co pozoruje jeden, nemusí být pravdou pro druhého, jak tvrdí moderní filozofie, jaký smysl je sledovat sebezájem, když nic není reálné? Odpovědí je altruistická morálka, sebeobětování ve jménu čehokoliv, na co se odkáže nezpochybnitelná autorita.

Druhou výjimkou v celých dějinách západní filozofie je Ayn Randová, která vyřešila problémy a rozpory v aristotelovské filozofii, zejména v teorii poznání a tvorby pojmů, a poprvé v historii jasně definovala a zdůvodnila egoismus jako jedinou správnou morálku pro život lidské bytosti.

"Přísahám při svém životě a lásce k němu, že nikdy nebudu žít pro druhého člověka, ani žádat, aby on žil pro mne." To je slavná přísaha Johna Galta z románu Ayn Randové Atlasova vzpoura (Atlas Shrugged), v němž

beletristickou formou shrnula jak principy své filozofie nazvanou Objektivismus, tak i důvody, proč naše kolektivismem a altruismem ovládaná civilizace skomírá.

Podle Objektivismu je člověk schopen, je-li racionální, docházet k objektivně pravdivému poznání a tvoří pojmy jako myšlenkové nástroje k popisu reality na základě automaticky platného smyslového vnímání. Z konceptů nižších řádů dokáže vytvářet stejně objektivně platné složité abstrakce, jako je spravedlnost, morálka, politika, atd. Aby mohl v realitě jednat, potřebuje se řídit závěry svého rozumu. Jestliže definuje svoji hierarchii hodnot, musí mít svobodu na to, aby mohl tyto hodnoty sledovat. Musí žít bez hrozby násilí nejen ze strany zločinců ale i státu - zkrátka, musí žít v kapitalismu. Kapitalismus je jako jediný společenský systém plně v souladu s identitou lidské bytosti, jinak řečeno, pouze v kapitalismu může člověk žít jako člověk.

Racionální člověk je produktivní a tvořivý. Musí produkovat hodnoty, které buď konzumuje nebo směňuje. Aby mohl tvořit, musí plně a neomezeně využívat prostředí kolem sebe, přírodu, celou planetu. Moderní technologie a průmysl jsou otiskem tvořivého lidského rozumu v realitě.

Produktivita je naprosto nutným předpokladem pro přežití lidské bytosti. Zatímco ostatní tvorové pouze pasivně spotřebovávají to, co naleznou v přírodě, člověk se, chce-li žít jako lidská bytost, takto chovat nemůže. Snažit se jaksi produktivitu omezovat znamená v podstatě omezovat lidskou schopnost přežít - je to útok na podstatu lidského života. Racionální člověk sleduje v první řadě svoje hodnoty, svoje štěstí, neustále se snaží zlepšovat svůj život, a je-li svobodný, daří se mu to. Jaksi v druhém plánu pak zlepšuje život lidí kolem sebe - ale to není ten primární účel. Tím jsou pro racionálního člověka jeho vlastní hodnoty. Lidská produktivita a tvořivost položily základy naší vyspělé, technologicky orientované společnosti, v níž si užíváme pohodlí a přepychu před sto lety nevídaného, a v níž se naše možnosti, jak dále rozvíjet náš život, neustále rozšiřují. Všechny viditelné praktické projevy lidské produktivity, tvořivosti a svobodného ducha, ať už jsou to lékařské přístroje, počítačové sítě, telekomunikační satelity, nebo třeba mrakodrapy, těžební věže a tepelné elektrárny jsou morálním dobrem.

To nejhorší, co můžeme jako lidé udělat, je toto morální dobro podkopávat dobrovolným studem a cítit jakousi vinu za to, že jsme součástí vyspělé, technologicky a průmyslově orientované civilizace. To, že dokážeme naši planetu využívat, není zločin. Je to nutnost pro to, abychom mohli žít jako lidské bytosti. Každý tvořivý a produktivní člověk si zaslouží úctu, ať už je kontext a rozsah jeho produktivity jakýkoliv. Není pravdou, že lidská tvořivost je, jak se to snaží líčit klimatičtí záškoláci a vlastně všichni ekologičtí aktivisté, jizvou na tváři Země. Ve skutečnosti je díky lidské produktivitě naše planeta stále pěknějším a pohodlnějším místem pro život - každý z nás to denodenně pociťuje jako samozřejmost. Jediná vina naší civilizace spočívá v tom, že jsme pod vlivem zhoubné filozofie dobrovolně přijali altruistickou morálku, která vše to, co vytváříme, zároveň podkopává.

Altruisté nenávidí lidskou produktivitu a tvořivost - zcela v souladu se svou morálkou, která pokládá sebezámek za zlo. Nevěříte? Domníváte se snad, že environmentalisté jsou vedeni láskou k lidstvu? Posudte sami:

“Vše, čeho lidstvo během posledních sta let dosáhlo, bychom měli zničit” (Pentti Linkolaa)

“Domnívám se, že vymýcení neštovic bylo chybou. Neštovice hrály významnou roli pro zachování rovnováhy ekosystému.” (John Davis, Earth First Journal)

“Jediná dobrá technologie je žádná technologie. Technologie je daň, kterou uvaluje privilegovaný druh, člověk, na celý zbytek přírody.” (John Shuttleworth, Mother Earth News)

“Kolektivní potřeby ostatních živočišných druhů mají dostat přednost před potřebami a přáními lidí.” (Dr. Reef Noss, The Wildlands Projects)

“Chceme biodiverzitu, jen kvůli biodiverzitě samotné. Možná kvůli tomu budeme muset vyhynout.” (David Foreman, Earth First!)

Stačí? To je jen několik citátů několika prominentních kazatelů apokalyptického zeleného náboženství, jehož je dnešní hnutí klimatických záškoláků se svatou pannou Grétou jen další inkarnací. A podle mého názoru zatím tou nejnebezpečnější.

Je úžasné, kolik toho naše civilizace vytvořila, i přesto, že zatím vlastně nikdy nezažila čistý kapitalismus, a že doba, během níž se kapitalismu přiblížila, byla velmi krátká. Stejně tak je úžasné, jak lidská tvořivost a produktivita dokáže přežít i za neustálé palby altruistů a kolektivistů. Míra tvořivosti a produktivity je zatím stále vyšší a silnější než ničivá nenávisť zelených altruistů, přes všechnu mediální a intelektuální podporu, které se jim dostává. Racionální základy naší civilizace jsou však křehké, a mohou se velmi rychle sesypat pod nápor antiindustriální revoluce, jejíž mluvčí jsou pánové Marek Jankovský a Petr Doubravský, a kterou ztělesňují lidé jako Gréta Thunbergová, a kterou vedou mocichtiví totalitáři jako Al Gore, a kterou zásobují intelektuální municí lidé jako Pentti Linkolaa. Jak dlouho se naše civilizace dokáže ubránit, těžko říci. Nit se může kdykoliv přetřhnout a následky budou strašlivé. V současné době je tato planeta schopna díky moderním technologiím a díky průmyslu pohodlně uživit sedm a půl miliardy lidí a zvládla by i mnohem více. Bez průmyslové civilizace pomře většina lidí hladu. Možná právě to si si Jankovský, Doubravský a Thunbergová v hloubi duše přejí.

Třebaže klimatičtí aktivisté a záškoláci bojují na politické rovině, protože stávky a demonstrace jsou nátlakovými metodami, které mají v konečném důsledku působit na politiky a donutit je jednat určitým způsobem, ve skutečnosti není politika tím hlavním bojištěm, kde je nutné svést s environmentalisty konečnou bitvu. Jestliže přijímáme morální premisy klimatických aktivistů, zbavujeme se možnosti účinné obrany. Nejde jen o to, upozorňovat na lži nebo omyly různých klimatologů, poukazovat na to, že ledovce se ve skutečnosti nerozpouštějí tak rychle a lední medvědi neumírají, vysvětlovat, že plastový odpad v mořích má v největší míře svůj původ jinde než v bohaté Americe či Evropě. Je to užitečné, ale tím skutečně pravým bojištěm je filozofie a morálka.

Zabojovat může každý z nás: odmítnout vinu za to, že využíváme naši planetu. Odmítnout vinu za to, že se obklopujeme technologií a pohodlím. Odmítnout vinu za to, že si v parném dni pustíme klimatizaci nebo že se na dovolenou dopravíme letadlem. Odmítnout údajnou vinu za to, že se kvůli naší spotřebě rozpouštějí ledovce (což beztak není pravda) nebo za to, že se

plastové brčko z naší limonády dostane až do moře (což s nejvyšší pravděpodobností také není pravda). Buďme hrdí na to, že jsme schopni planetu Zemi využívat a dejme to klimatickým aktivistům a záškolákům patřičně najevo. Přestaňme se stydět a omlouvat za to, že sledujeme svůj vlastní zájem. Začněme přemýšlet. Máme totiž jen dvě možnosti: buď využívat planetu Zemi, nebo zemřít.

Prameny:

Na záchranu planety máme 12 let, řekli v Rozstřelu studenti stávkující za klima https://www.idnes.cz/zpravy/domaci/rozstrel-fridays-for-future-klimaticke-zmeny-doubravsky-mezgerova.A190813_071742_domaci_vlc

Racionálně o globálním oteplování / Miroslav Kutílek. - 1. vyd. - Praha : Dokořán, 2008

Skeptický ekolog: jaký je skutečný stav světa? / Bjorn Lomborg ; [aut. doslovů Tereza Urbanová ...a kol.] ; [z angl. vyd., které je upr. a dopl. překl. dán. orig. přel. Petr Holčák]. - 1. vyd. v čes. jaz. - Praha : Dokořán ; Liberální institut, 2006

Objektivismus: filozofie Ayn Randové / Leonard Peikoff ; [z angl. orig. přel. Jiří Kinkor]. - Vyd. 1. - s.l. : Berlet, 2001

The Return of the Primitive: The Anti-Industrial Revolution / Ayn Rand, Peter Schwartz; NAL; Expanded edition (January 1, 1999)